

Lebo hnev Boží sa zjavuje z neba na každú bezbožnosť a nepravosť ľudí...

Rímskym 1:18

Pavol v prvej kapitole listu Rímskym uvádza a predstavuje hlavnú tému celého tohto listu: „Spravodlivý bude žiť z viery.“ Vieme, že evanjelium má moc preto, lebo v ňom je zjavená spravodlivosť, ktorá je od Boha. Niet spasiteľnej spravodlivosti, ktorú by človek mohol dosiahnuť sám zo seba.

Ešte pred tým, než v tejto téme postúpime ďalej, musíme povedať, prečo sa zaujímame o spravodlivosť, ktorá je od Boha. Je to tak ako s pacientom a lekárom. Ani lekár na začiatku liečby pacienta nezačne hneď s chirurgickým zákrokom, ale najprv ho vyšetrí a stanoví diagnózu. Zaujíma sa o celú históriu pacientovho prípadu. Pýta sa, čo bolo s jeho telom a čo sa s ním teraz udialo. Pavol, práve tak ako dobrý lekár, predkladá históriu nás samých. Ukazuje, kým sme pred Bohom a predkladá dôvody, prečo sa máme zaujímať o to, že teraz je zjavená spravodlivosť od Boha.

V úplnom protiklade k zjavenej Božej spravodlivosti Pavol v osemnástom verši pripomína Boží hnev, ktorý sa zjavuje z neba. Keď vyučujeme o Bohu poukazovaním na Božie slovo, zisťujeme, že Boh nie je jednostranný, teda nemá len jednu vlastnosť. Hovoriť napríklad vždy výlučne o milujúcom Bohu by znamenalo ponúkať len jednu stránku (jeden atribút) Božej prirodzenosti. Z pohľadu logiky a úprimného zmýšľania, ak je v niekom láska, tak potom táto istá bytosť musí v sebe obsahovať aj nenávisť a hnev. Vysvetlíme si to cez nasledovnú ilustráciu.

Ak som milovník voľne žijúcich zvierat a chcem zachrániť každé jedno z nich, tak potom súčasne nemôžem milovať lov na zvieratá. To by bolo protirečenie. Boh je bytosť nesmiernej lásky, miluje. Iná vlastnosť jeho charakteru je svätosť. Z Písma vieme, že v Bohu niet rozpor. Preto, aby láska bola v súlade s bezrozpornosťou jeho charakteru, tak Boh súčasne musí mať aj hnev a nenávisť voči všetkému, čo je nesväté, čo je hriešne. Boh nemiluje hriech, hriech nenávidí.

Slovo hnev použité vo verši 18 vo vzťahu k Bohu netreba chápať z pohľadu toho, čo vieme o hneve na našej ľudskej úrovni. Ľudský hnev je niečo, čo sa prejavuje vtedy, keď ľudia podľaťhnú svojim pocitom a všetko v nich vybuchne. Boží hnev je iný. Boží hnev je niečo, čo sa trvalo, súvislo hromadí. Je to pokojný, rozumový a racionálny hnev, ktorý sa denne hromadí kvôli hriechu človeka.

V Božom hneve je úmysel, ako uskutočniť súd a vysporiadať sa s hriechom tohto sveta. On je dlho zhovievajúci, trpezlivý a čakajúci. Slovo hnev použité v pôvodnom gréckom jazyku poukazuje na stav mysle, na to, že v mysli niečo pretrváva, zostáva, neustále sa tam hromadí.

Boh ešte nikdy svoj hnev naplno neprejavil (nevyliat). Pavol dokonca hovorí v sedemnástej kapitole Skutkov, že: „Boh teda prehliadol časy nevedomosti, ale teraz zvestuje ľuďom, všetkým všade, aby činili pokánie“ (verš 30). Ten čas, keď Boh ignoroval náš hriech z nevedomosti, už prešiel, ale ešte stále sa Boh s hriechom nevyrovnal tak, ako sa chystá vyrovnať v budúcnosti.

Pavol vedel, že v šiestej kapitole knihy Genezis Boh súdil celý svet vodou a že všetci, okrem ôsmich spravodlivých duší, zomreli. Ďalej v tejto knihe čítame, že ohňom boli zničené mestá Sodoma a Gomora a nikto z ich obyvateľov nebol zachránený okrem troch a aj z týchto nakoniec obstál len jeden. Čítame, ako za čias Mojžiša Izraelčania reptali a ako sa otvorila zem a pohltila reptákov a buričov – a aj o iných tomu podobných situáciách. Napriek tomu Pavol hovorí, že „Boh ešte zatiaľ neukázal celkom svoj hnev. Až po túto chvíľu je úplne mierny voči hriechu.“ Nuž, ak už to, čo sa dialo s tými v Starom zákone, bolo strašné, aké to bude potom, keď Boh naplno vyleje svoj hnev?

Prehlásenia v Písmach musíme zobrať také, aké sú a prijať, že tento tak veľmi milujúci Boh je tak isto aj Bohom hnevu, a že príde deň, keď Boží hnev bude úplne vyliaty na tento hriešny svet. V knihe Zjavenie Jána čítame o tom, že Boží hnev bude vylievajú na ľudstvo neprestajne tri a pol roka. A je to ten istý Boh, ktorý teraz so svetom tak dlho zhovieva. Práve tak, ako voda vyformuje rieku a ako ju priehrada prehradí, je to aj s Božím hnevom. Boží hnev je spôsobený bezbožnosťou a nepravosťou, ale Boh svoj hnev ešte zadržiava.

Vo veršoch 18-22 čítame: „Lebo hnev Boží sa zjavuje z neba na každú bezbožnosť a nepravosť ľudí, ktorí zadržujú pravdu nepravosťou, pretože to, čo sa môže vedieť o Bohu, je im zjavné, pretože im to Boh zjavil. Lebo jeho, len zmyslom duše pochopiteľné neviditeľnosti vidieť od stvorenia sveta po učených veciach, totiž jeho večnú moc a jeho božstvo, aby boli bez

výhovorky. Pretože poznajúc Boha neoslavovali ho ako Boha ani mu neďakovali, ale zmárniveli vo svojich myšlienkach, a zatemnilo sa ich nerozumné srdce, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami.“ Tu čítame, že Boží hnev už bol zjavený z nebies. Ale to nie je ani jeho nové (prvé) zjavenie, ani jeho úplné zjavenie, ale je to hnev skutočný, ako o tom dáva výpoveď aj nasledujúca druhá kapitola tohto listu.

V týchto veršoch je uvedené, že sa Boží hnev zjavuje preto, lebo ľudia zadržujú pravdu. Slovo zadržujú je vo význame, že ju utajujú, prikrývajú, nedávajú/nepripisujú jej dôležitosť, odvracajú sa od nej, nepovažujú ju za realitu a tento postoj (skutok) je ich vedomé a dobrovoľné rozhodnutie. Vedia a môžu vedieť, že Boh je a kto on je, ale toto poznanie dobrovoľne odmietajú a nechcú Boha vyznať a uctievať. Skutočnosť existencie a reality Boha je zjavená v prírode a v podstate ich vlastnej (ľudskej) existencie. Už to, že sami existujú, hovorí o tom, že je Boh, a že ich samotná myseľ a ich srdce to vyznáva a priznáva (verš 19). Tak isto je im to zjavované skrze stvorenie a to, čo im je zjavené, sú jeho neviditeľné vlastnosti a jeho božstvo (verš 20). Toto musíme dobre pochopiť, lebo teraz nekážeme, že nás príroda vyučuje celému evanjeliu, ale Písmo tu hovorí, že to, čo ti bude zjavené cez tvoje samotné vedomie, cez prírodu a všetko stvorenie, to sú Božie neviditeľné kvality, jeho večná moc, jeho božstvo. Že je to Boh, ktorý udržuje všetko v existencii a drží celý vesmír pohromade. Že je tu niekto, kto má nesmiernu majestátnosť a veľkú múdrosť. Pritom toto všetko o neviditeľnom Bohu môžeme spoznať zo samotného stvorenia. Napríklad už z veľkosti Zeme a z veľkosti vesmíru a z tej skutočnosti, že planéty rotujú okolo Slnka.

Rozmnožovanie ľudského rodu, narodenie dieťaťa je zázrak a rozumieme a chápeme, že ten, kto toto vymyslel a navrhol, je múdry a mocný. V skutočnosti v tom, že ľudský život pochádza z dvoch ľudí, môžeme vidieť úmysel a plán, a že toto všetko je stvorené a je nám zjavené, ale túto pravdu ľudia dobrovoľne zadržujú.

Namiesto pravdy o stvorení pridŕžajú sa mnohí učenia Darwina a zamietajú existenciu Stvoriteľa. Pritom však nikto nie je taký bláznivý, aby aplikoval Darwinovo učenie na čokoľvek praktické vo svojom živote. Nikto nesedí za svojím stolom, na ktorom je neporiadok a chaos vo veciach a nečaká, že sa toto neusporiadané, tento neporiadok, chaos, sám od seba rozhodne, že sa zorganizuje a veci sa sami od seba usporiadajú a upracú. Nesedím za počítačom a nečakám, že môj počítač sám od seba bude držať krok s rastom technológií. Ale keď dôjde na život ako taký, tak si človek povie: „Keď vďaka evolučným názorom môžem zavrhnúť Boha a odmietnuť ho, tak sa rád k tomu pripojím, uverím tomu a prijmem koncept evolúcie.“ Na strane človeka je to vedomý krok, ktorým zapiera a potláča skutočnosť, že už samotná jeho existencia mu hovorí, že Boh existuje. Ale človek túto pravdu odmieta, popiera a hovorí „Nie, Boh nie je,“ – a neoslavuje ho. A pritom Boh zjavil sám seba. Boh sa nesnažil a stále sa ani nesnaží seba ukryť a držať v tajnosti. Vidíme, že človek dobrovoľne zadržiava pravdu, ktorá je zjavená. Ak to neurobil práve cez učenie o evolúcii, tak to urobil nejakým iným spôsobom.

Pretože človek vedome odmietol pravdu, ktorá mu je zjavená, Písmo hovorí: „Preto, že toto urobili, tak teraz už nemajú žiadnu výhovorku.“ Preto, že človek povedal: „Ja sa nechcem priznať k Bohu, k svojmu Stvoriteľovi“, tak mu Boh hovorí: „Tak dobre, ale teraz už nemáš žiadnu výhovorku, pretože si vedel, že je Boh, ale ignoruješ to, že ho máš oslavovať a prestal si mu ďakovať.“ Všetko začína zapieraním pravdy a vtedy, keď zaprieš, zadržiš pravdu, tak prestávaš oslavovať Stvoriteľa a prestávaš mu byť vďačný.

Viete, že zvieratá sú na tom lepšie ako my ľudia? Viete, že každé zviera vie, že Boh je jeho Stvoriteľ? A že každé zviera očakáva na to, čo od neho dostáva deň za dňom? Aj keď zviera nedokáže logicky rozmyšľať, tak vie, že existuje Stvoriteľ. Ale to neplatí o človeku. Človek toto poznanie dobrovoľne zapiera. Pozrime sa do Žalmu 104:14-30 a zvlášť na verš 21: „Lvíčatá revú po koristi a idú hľadať svoj pokrm od silného Boha“ a verš 27: „Všetko to tvorstvo očakáva na teba, aby si im dal pokrm, keď tomu čas.“ Čítame, že celé stvorenie čaká na Boha. Celý živočíšny svet vie, že jeho pokrm prichádza od Pána. Žiadne zo zvierat sa nestará o pokrm, lebo vie, že ho Boh nakrmi (pozri tiež Lukáš 12:24). Stvorenie pozná svojho Stvoriteľa. Aj človek sám v sebe pozná Stvoriteľa, ale vedome ho zapiera. Ale tým nezískava žiadnu výhovorku.

Keďže nemáme výhovorku, lebo po učených veciach poznáme Boha, potom nezáleží na tom, čo sme sa učili v škole, nezáleží, čo nám hovorili rodičia a čo nás učil ktokoľvek iný. Nič z toho ti neposlúži ako výhovorka, pretože si to zadržal, neprijal, pretože Boh k tebe každý deň hovorí o svojej moci. Aj s vychádzajúcim slnkom pripomína, že je tam. Aj prostredníctvom hviezd, ktoré vidíme v noci, ukazuje, že je tam a že je nekonečný vo svojej moci. Rovnako tak aj s dažďom a búrkou ukazuje svoju moc. Len tí, ktorí toto vedome nechcú uznať, môžu zlyhať v uvedomení si toho, že je Boh a že on je Stvoriteľ. Výsledkom tohto je prázdne a zatvrdené srdce človeka. To znamená, že celá jeho myseľ, srdce, intelekt, celá jeho duchovná bytosť bola zatemnená „a zamenili slávu neporušiteľného Boha za podobnosť obrazu porušiteľného človeka i vtákov i štvornohých tvorov i zemeplazov, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami“ (Rímskym 1:23). Výsledkom zadržania pravdy je, že ľudia majú bláznivé myšlienky, zbláznené zmýšľanie – myšlienky evolúcie.

Boh takémuto človeku hovorí: „Preto, že ty si zadržal pravdu o mne, tak sa ti stalo to, že si sa stal bláznom ty, ktorý sa prehlasuješ za múdreho. To, na počiatku nádherné stvorenie, sa teraz zatemnilo intelektuálne aj duchovne. Stali sa bláznami, hovorí Písmo. A to, čo robíte vo svojej bláznivosti, je, že slávu neporušiteľného Boha meníte za porušiteľné stvorenie (verš 23). Boh hovorí, že to je vedomá zámena, lebo človek to, čo o Bohu poznal, vymenil za niečo, čo bolo stvorené.

To je prázdnota a márnosť ľudského zmýšľania. Namiesto toho, aby uctieval neporušiteľného, večného Boha, rozhodne sa uctievať smrteľného človeka alebo iné stvorené veci. Vidíme, čo sa stane s ľudskou myslou, keď odmieta Boha. Urobí si modlu nejakého druhu, ktorú bude ctiť.

Možno okolo seba nevidíme priamo takú modloslužbu, ako ju opisuje Biblia, ale napriek tomu v našich životoch môžeme vidieť modloslužbu dennodenne. Naše modly teraz majú štyri kolesá a jeden volant. Alebo sú to gauče a stoly. Teraz uctieваме veci, ktoré sú urobené z tehál, kovu alebo niečoho iného. Alebo namiesto uctievania Boha uctieваме ľudí. Pred Bohom je aj toto modloslužba rovnaká ako modloslužba opísaná v Biblii. Ale v skutočnosti modloslužba týchto dní nie je nijako odlišná od modloslužby, o ktorej hovorí Biblia. Prejavuje sa všade tam, kde sa ľudia snažia zabudnúť na Boha.

Budovy v našich mestách sú stále väčšie a vyššie, až nakoniec kvôli nim nevidíte žiadnu prírodu. Žijeme uprostred veľkých budov, ktoré bránia výhľadu a nevidíme hory, ktoré ukazujú Božiu slávu. Hviezdy, ktoré by ukázali jeho veľkú a nekonečnú moc, sú už prekryté žiarou pouličných svetiel. Človek robí všetko preto, aby zabudol na Boha uctievajúc jednak to, čo si vytvoril, a tiež uctievajúc stvorenie. Či už je to osoba, alebo nejaká materiálna vec. Znova a znova Boh ukazuje bláznovstvo modloslužby. A výsledkom odmietania Boha je, že človek je vydaný bláznovstvu a prázdnote. Boh takýmto ľuďom hovorí: „Pretože uctievaš niečo, čo je menej ako ja, tak ťa vydám všetkému zlému, čo je v tebe. Všetkému tomu zlému, ktoré je v tvojom srdci.“ „Preto ich tiež aj Boh ta vydal v žiadostiach ich srdca do nečistoty, aby prznili svoje telá medzi sebou ako takí, ktorí premenili pravdu Božiu na lož a radšej sŕa Boha ctili a bohoslúžili stvoreniu než Stvoriteľovi, ktorý je požehnaný na veky. Amen. Preto ich Boh vydal do hanebných náruživostí, lebo aj ich ženského pohlavia osoby premenili prirodzené používanie seba na také, ktoré je proti prírode, a podobne aj mužského pohlavia osoby opustiac prirodzené používanie ženy rozpálili sa vo svojej hriešnej žiadosti navzájom naproti sebe, mužovia s mužmi páchajúc hanebnosť a odplatu, aká bola treba za ich šialený blud, dostávajúc sami na sebe.“ (verše 24-27) Boh im týmto súdnym verdiktom hovorí: „Pretože ty si zadržal pravdu o mne a otočil si sa k modlám, súdim tvoj hriech a vydávam ťa ešte väčšiemu hriechu, ktorý je v tebe.“ Odníma od nich svoju zadržujúcu milosť a silu a vydáva ich všetkých ich vášňam, aby už boli úplne ovládaní hriechom.

Znova pripomínáme, že si musíme uvedomiť, že Božia zadržujúca moc ešte nebola úplne odstránená z tváre tejto zeme. Tento svet nie je na tom až tak zle, ako by mohol byť, ale nakoľko sa človek vzdá Boha, natoľko ho Boh vydá hriešnym veciam a žiadostiam, ktoré sídlia v ľudskom srdci. Hriech plodí hriech ako nejaký stroj. Výsledkom žiadosti je väčšia žiadosť a

výsledkom hriechu je ďalší hriech, až je človek úplne vydaný zlu, skazenosti, bláznovstvu a je akoby úplne zbavený zmyslov.

Viete, čo je zvláštne na výsledku filozofie humanizmu? Keď hovorím humanizmus, tak mám na mysli tých, ktorí hovoria: „Neexistuje žiadny morálny štandard.“ Toto sa pripomína súčasnej generácii viac než ktorejkoľvek inej generácii predtým. „Ak to tak cítiš, tak to urob. Rob všetko, čo sa ti zdá, že je dobré pre teba.“ Biblia ale upozorňuje, že „je cesta, ktorá sa zdá byť človeku správna, ale na jej konci je smrť.“

Pavol v tejto kapitole uvádza ten najdrastickejší príklad, keď hovorí, že mužovia už ďalej nehľadali ženy, ale si zobrali mužov, aby naplnili svoju žiadosť. Pavol sa snaží ukázať, že muži kvôli hriechu teraz robia s mužmi to, čo by nemali robiť, a že ešte aj ríša zvierat má teraz lepšiu morálku ako človek len preto, že človek odmietol Boha.

Uprostred opisu všetkej tejto skazenosti je vo verši 25 jeden výrok, ktorý potešuje moje srdce. V tomto verši najprv čítame, že premenili pravdu Božiu na lož. Mali k dispozícii Božiu pravdu, ale ju vymenili za lož, za nepravdy a skončili tak, že slúžili stvoreniu, a nie Stvoriteľovi, „ktorý je požehnaný na veky. Amen.“ Pavol hovorí: „Napriek všetkému, čo robia, napriek zlej ceste, ktorou tento svet teraz ide, napriek skutočnosti, že človek už neoslavuje Boha a že sa obrátil od toho, čo bolo prirodzené k neprirodzenému, k zvrátenosti, to nemení nič na skutočnosti, že Boh je požehnaný na veky.“

To, čo páchajú ľudia, nič nemení na skutočnosti, kým Boh je. Hriech človeka nič neuberá z

majestátu a veľkosti Boha. Jemu stále patrí a bude patriť všetka sláva. Jeho meno bude stále vyvýšené nad celou zemou. Ani hriešnosť a hriech človeka nezmení jeho vôľu a svätosť. On stále všetko koná podľa rady svojej vôle. Ustanoví svoje kráľovstvo a oslávi svoje meno. Preto Pavol hovorí: „ktorý je požehnaný na veky. Amen.“ Slovo amen tu jednoducho znamená: Nech je tak, nech sa tak stane a Pavol týmto slovom prehlasuje: „Áno, ja s týmto súhlasím.“

Vo veršoch, ktorými sa teraz zaoberáme, sú uvedené tri veci, ktoré ľudia robia. Po prvé zadržujú pravdu. Po druhé uctievali modly a vo svojich myšliach si nechcú ani len zachovať myšlienku o Bohu – to po tretie. Preto Boh urobil to, že od nich odňal svoju ochranu a vydal ich vlastnej nečistote, žiadosti a ponechal ich vlastnej neosvedčenej mysli: „A ako neuznávali za hodné a potrebné mať Boha v pravej známosti, tak ich aj Boh vydal v neosvedčenú myseľ prevrátenú, aby robili to, čo sa nepatrí“ (verš 28). Vo veršoch 29 až 31 je uvedený zoznam hriechov, ktoré páchajú, a to, lebo sú naplnení každou nepravosťou.

Som presvedčený, že sa Pavol v tejto kapitole snaží ukázať ešte oveľa viac. Chce povedať, že ak v tejto kapitole nenájdeme sami seba, tak sme neľadali dosť usilovne. Ak prečítame túto kapitolu a uplatníme ju na každého iného okrem nás, potom nevidíme to, na čo je napísaná. Aj keď my sme teraz umytí v krvi Kristovej a naše hriechy sú nám odpustené, tak predtým sme aj my boli tí, o ktorých sa tu píše. To nie sú len ateisti a homosexuáli, proti ktorým Pavol píše. V tomto duchu píše ešte niekoľko ďalších kapitol s cieľom presvedčiť každého, že všetci sú pod hriechom a nie je ani jeden spravodlivý (kapitola 3:9-10).

Boží hnev sa zjavuje z nebies. Boh bude súdiť svet a človek pred ním nemá žiadnu výhovorku. Nemôže povedať nič také ako „Ja som to nevedel“, alebo „Ja som nejako nechcel robiť tie veci.“ Dokonca aj ten človek v džungli, o ktorého sa vždy tak každý zaujíma, a kvôli ktorému sa každý

znepokojuje, čo s ním bude, aj ten človek v džungli, ktorý si vytvorí modlu z dreva stromu, je práve tak isto vinný preto, lebo videl ten strom a musel si uvedomiť: „Niekoľko ho sem musel dať, a ja som to nebol.“ Mal poznanie, ale nikdy sa podľa neho nezachoval. Namiesto toho si zo stromu urobil obraz niečoho, čo potom uctieval. Všetci sú odsúdení, lebo všetci sú vinní. Boží hnev je spravodlivý.

Piata kapitola Efezským poukazuje na to, že sme raz všetci boli deti Božieho hnevu. Boží hnev aj v tejto chvíli horí proti každej nespravodlivosti. Je to len jeho trpezlivosť a zhovievavosť, že ho dnes ešte naplno nezjavil. Ak si inak nedokážeš uvedomiť, že Boží hnev je skutočný, pozri sa na kríž. Tam Boh ukázal hnev, ktorý v ňom vyvoláva hriech. Bol to náš Spasiteľ, ktorý zniesol, vytrpel Boží hnev za hriech. Ako hovoríme, kríž má dve strany. Jednou je strana radosti pre veriaceho. Druhou je strana súdu pre neveriaceho preto, lebo vo svojej samotnej podstate zadržiava Božiu pravdu a odmieta Spasiteľa.

Boží hnev sa zjavuje z nebies, ale ďakujeme Bohu, že sa zjavuje aj jeho spravodlivosť. Pred tým, než ľudia môžu poznať túto dobrú správu, musia najprv poznať túto zlú o Božom súde. Ďakujeme Bohu, že dáva svoju milosť úplne zdarma. Chváľme ho za to!